

Milieuwetgeving voor gevorderden – dag 6 – Bodem: Vragen en antwoorden

1. **Wordt, ingeval van overdracht via versnelde procedure, de gemeente betrokken?**
Het betreft een beperkt bodemsaneringsproject. Contact met de gemeente is hierbij niet voorzien. De saneerder moet op voorhand wel alle partijen hebben aangeschreven en een schriftelijk akkoord van hen hebben, pas daarna oordeelt de OVAM of ze akkoord gaat met de versnelde procedure.
2. **Kan de procedure rond risicobeheer ook toegepast worden op percelen waarop de verontreiniging niet is ontstaan?**
In risicobeheer wordt de volledige pluim aangepakt, ook percelen van andere eigenaars dus. Het risico beheersen (via een risicobeheersplan) is iets anders dan het risico saneren (via een saneringsproject).
3. **De termijnen van periodieke onderzoeken zijn verlengd. Veronderstel: een terrein wordt verkocht. Op het terrein zelf waren geen risicoactiviteiten, wel op een terrein in de buurt, maar door langere periode tussen 2 periodieke onderzoeken, kan er dus een verontreiniging ontstaan zijn die op het moment van de overdracht van een perceel in de buurt nog niet in kaart is gebracht.**
Dit is nu ook al zo tussen twee periodieke onderzoeken in. Er zijn inderdaad momenteel langere tussenperiodes voor oriënterende bodemonderzoeken (OBO's). Maar er zijn in de loop der jaren strengere vergunningsvoorwaarden opgelegd. Hierdoor zal er in principe minder verontreiniging ontstaan ten gevolge van de normale activiteit. De buur kan bovendien niet aangesproken worden voor een verontreiniging ontstaan op een aangrenzend perceel.
4. **Op een kadastraal perceel bevindt zich een industriehal met verschillende bedrijven. Bepaalde bedrijven moeten verplicht een OBO uitvoeren, andere niet. Er gaat één exploitant weg. Kan het onderzoek beperkt blijven tot de zone van die ene exploitant?**
Er kan een onderzoek gebeuren in samenwerking met de andere exploitanten, dat onderzoek geldt dan ook als periodiek onderzoek. Een OBO op deze locatie zal vaak ook buiten de hal gebeuren (plaatsing van peilputten en uitvoering van boringen).
Anderzijds valt huur nu buiten de overdracht. Er zijn overgangsbepalingen wat betreft huur. Wie oorspronkelijk een OBO heeft gedaan (moeten doen) bij aanvang van de huur, moet dit ook doen bij de beëindiging ervan.
Vanaf 2/6/2008 is bijvoorbeeld voor de aanvang van een huur van 20 jaar geen onderzoeksplicht meer.
5. **Moet door de nieuwe bepalingen een OBO niet meer naar de OVAM voor conformverklaring, voor over te gaan tot een beschrijvend bodemonderzoek (BBO)?**
Nieuw is dat een OBO direct kan gevolgd worden door een BBO, die kunnen samen ingediend worden bij de OVAM. De onderzoeken/onderzoeksdelen worden wel apart beoordeeld door de OVAM.
  1. Eerste stap: Is het OBO conform?
  2. Tweede stap: is BBO conform?Indien het OBO niet conform is, volgt de tweede stap niet. Het BBO wordt dan zelfs niet beoordeeld. Het kan ook zijn dat alleen het OBO conform verklaard wordt.
6. **Onteigeningen gaan gepaard met nieuwe afbakening van de percelen. De plicht voor een OBO of een actualisatie van een OBO ligt bij de onteigenende overheid. Als de overdracht jaren blijft aanslepen, moet er dan, als er geen activiteit was binnen de te onteigenen strook, een actualisatie van het OBO gebeuren?**
  1. **Geval 1 - Er is nog geen OBO:** Dan wordt er een OBO uitgevoerd op de zone die onteigend wordt. Het aantal stalen wordt berekend op basis van het deel van dat perceel dat onteigend wordt. Als er dan pas later (bijvoorbeeld na 3 jaar) een onteigening gebeurt, en er is in de zone van de onteigening geen activiteit, dan is er geen actualisering meer nodig. *Uitzondering:* Als de uiteindelijk te onteigenen strook

bijvoorbeeld groter zou zijn dan vermeld ten tijde van het OBO, is er wel bijkomende onderzoeksactiviteit nodig.

2. **Geval 2 - Er is wel al een OBO:** Als het OBO minder dan een jaar oud is en er is geen activiteit in de te onteigenen strook, is er geen nieuw OBO nodig. Als er wel nog activiteit in de strook is, is er een nieuw OBO nodig.
7. **Is tijdelijke opslag begrensd in de tijd en kan je er iets aan doen als het blijft liggen?**
Werfgebonden opslag: hier geldt de reglementering in het kader van de bouwvergunning, je kan niet optreden zolang de werken lopen.
Tussentijdse opslag: VLAREM-rubriek 60 (TOP, opslag meer dan een jaar)
Grond die blijft liggen na de werken en zich niet op een vergunde TOP bevindt: het gaat dan eigenlijk om achtergelaten afvalstoffen. Dit valt onder de afvalstoffenwetgeving (sluikstorten).
8. **Grondverzet van minder dan 250 m3 grond die te veel stenen bevat: is dit geen afvalstof meer?**
Er is geen technisch verslag nodig, maar de grond moet altijd voldoen aan de gebruiksvoorwaarden. Kleine partijen met meer dan 10% stenen zijn misschien niet onderzoeksplchtig, maar moeten toch voldoen aan de voorwaarden, wat maakt dat er eventueel toch moet gezeefd worden.
9. **Kunnen de formulieren, getoond in de presentatie van de heer Dedecker, op een normaal formaat bekomen worden?**
De OVAM stelt een leidraad Grondverzet op. Hierin zullen alle formulieren opgenomen worden. Deze leidraad zal terug te vinden zijn op de website van de OVAM.
10. **Kan bij de aanleg van rioleringsbuizen binnen een kadastrale werkzone ter hoogte van zinkassenwegen alles hergebruikt worden?**
Er wordt nog gewerkt aan een reglementering rond zinkassenwegen. Het principe momenteel is dat de bodem terug gebruikt kan worden. Voor de zinkassen zelf is er een aparte regeling, te overleggen met de OVAM.
11. **Wanneer treedt het e-loket in werking?**
De streefdatum is het najaar van 2008.
12. **Wat is de reglementering rond de aanpassingen van de gemeentelijke inventaris?**
Wijzigingen moeten door de gemeente zelf gebeuren. OVAM mag in de gemeentelijke inventaris zelf geen wijzigingen aanbrengen.
13. **Dubbele informatie? Momenteel vragen notarissen informatie op bij de gemeente. Op het bodemattest is vermeld dat het perceel is opgenomen in de gemeentelijke inventaris maar de gegevens zelf moeten van de gemeente komen (dus dubbele opvraging). Is dit geen gemiste kans, want de OVAM heeft toegang tot die gegevens. Waarom kan de OVAM dit dan niet ineens op het bodemattest zetten?**
Het bodemattest steunt op het grondeninformatieregister. Niet alle gegevens van de gemeentelijke inventaris zijn opgenomen in het grondeninformatieregister. De gemeente beschikt over gegevens die de OVAM niet heeft.
Gemeente kan hiervoor trouwens een retributie vragen.
De gemeentelijke inventaris is nooit volledig. Wat de OVAM niet doorgekregen heeft, heeft ze niet aan gegevens.
14. **Kan het bodemattest dat de notaris opvraagt bij de OVAM niet afgeschaft worden (en dus alle gegevens laten verstrekken door de gemeente)?**
OVAM heeft de bevoegdheid om te beslissen over sanering, de gemeente niet. Het bodemattest vermeldt de gegevens van de onderzoeken en wat er verder moet gebeuren (bijvoorbeeld BBO, sanering en dergelijke).
15. **In de milieuvergunningendatabank bij de gemeente zijn de rubrieken pas ingegeven vanaf 2000. Bij de meeste vergunningen is er dus geen rubriek vermeld. Is dat een probleem?**
Voor de databank van de OVAM is de rubriek wel belangrijk, rubrieken moeten dus zo duidelijk mogelijk worden opgeven. Het belangrijkste is dat gekend is dat er een activiteit was, en wat het type van activiteit was.

16. **Gebeurt er een conversie van de oude kadastrumnummers naar de huidige toestand?**
Voor de actualisering van kadastrale nummers kan gebruik worden gemaakt van CadMap (te koppelen aan GIS-bestanden).
17. **Wat met later opgedeelde percelen?**
Er zal in de toekomst gewerkt worden met onder andere CadMap. Hierdoor wordt een koppeling van ruimtelijke objecten mogelijk. De gemeente moet specificeren waar de activiteit exact gelokaliseerd was binnen het grote perceel. Indien beschikbaar kunnen de data gekoppeld worden aan een plaats op het oorspronkelijk perceel, en zo gecorrigeerd worden met de nieuwe perceelsindeling.
18. **Wat met verkavelingen van jaren terug?**
OVAM gaat de inventaris van potentieel verontreinigde sites (van de jaren '90) digitaliseren, opkuisen en aan de gemeenten bezorgen.
19. **Zijn de gemeentelijke inventaris en het grondeninformatieregister ter beschikking van de politiediensten?**
Ze zijn op te vragen bij de milieudienst van de gemeente.
20. **Vallen de registers ook onder de openbaarheid van bestuur?**
Informatie uit de registers is op te vragen via een bodemattest (iedereen kan dit aanvragen, mits betaling). De informatie is ook op te vragen via aanvraag (inzage in bodemonderzoeken).
21. **Op basis van grondnummer/perceelnummer kun je informatie opvragen over een bepaald (verontreinigd) perceel. Hoe verhouden de wet op de privacy en de wet op openbaarheid van bestuur zich hier bijvoorbeeld voor bescherming van particulieren tegen bureaus die reclame willen maken voor sanering?**
De informatie die de OVAM aan een bodemsaneringsdeskundige verstrekt, mag enkel gebruikt worden voor gegevens binnen het onderzoek, niet voor commerciële doeleinden. In de toekomst zullen ook de gegevens van eigenaars en gebruikers niet meer vermeld worden op een bodemattest.
22. **Er is al jaren beloofd dat die databank in orde zou komen, maar er is nog altijd een probleem. Dat kun je niet in de schoenen van de gemeentelijke overheid schuiven.**
Leveranciers zeggen dat ze wachten op de vraag van klanten. Hopelijk komt er nu met de dynamiek in de gewestelijke databank ook nieuwe dynamiek bij de leveranciers.
23. **Wat als de politie een verslag naar de OVAM stuurt? Bijvoorbeeld bij lange smalle percelen: neemt de OVAM er dan nota van waar op het perceel het probleem zich voordoet?**
Momenteel wordt het volledige perceel opgenomen, maar met de GIS-toepassing zou de verdachte zone nauwkeuriger gesitueerd kunnen worden. Pas op: bij overdracht moet er uitspraak zijn voor het volledige perceel, dus moet het perceel ook buiten de verdachte kern onderzocht worden.
24. **De milieuvergunningendatabanksoftware staan nog niet op punt. Wat als er info uit deze onbetrouwbare databanken wordt doorgegeven?**
Hier is nog geen oplossing voor.
25. **Bij schadegevallen en bodemverontreiniging werd vroeger een vaststellingenformulier ingevuld en doorgefaxt. Wat nu? Moet er nu eerst worden langsgegaan bij de milieudienst?**
Als het niet om een klasse I-bedrijf gaat, of als het een openbaar terrein is, is de burgemeester bevoegd. In de andere gevallen is dit OVAM. Voor schadegevallen met particulieren stookolietanks voor verwarming is er een aparte oplossing, dan zal OVAM ambtshalve optreden.
Het vaststellingenformulier bestaat nog en mag blijven (dit formulier zal ook ter beschikking zijn via het web). Als het bij OVAM terecht komt (liever niet), dan zullen Sofie en Birgit van de OVAM dit zo snel mogelijk doorgeven aan de bevoegde instantie.
Via de samenwerkingsovereenkomst kan de gemeente een bodemsaneringsdeskundige aanduiden. De burgemeester moet maatregelen nemen, dit kan bijvoorbeeld ook zijn: "er moet een erkend bodemsaneringsdeskundige geraadpleegd worden". Als er voldoende informatie beschikbaar is (bijvoorbeeld voor een stookolietank: de hoeveelheid stookolie die het nog is), dan kan de burgemeester beslissen tot afgraven.

26. **In het verleden werden we bij een schadegeval geconfronteerd met 1ste en 2de lijnshulp (PIH) en MKROS waar wij vanalles kunnen in ingeven. Ervaringen met MKROS zijn niet heel positief, nu moeten we bij een schadegeval MKROS en het Draaiboek gebruiken. Dat is dus dubbel werk: ingeven in het Draaiboek, en dan ingeven in MKROS.**
Het Draaiboek wordt ter beschikking gesteld, en mag gebruikt worden, maar wie het niet nodig heeft, hoeft het niet te gebruiken. Het MKROS betreft klachten, dit is nog iets anders dan schadegevallen.
27. **Is de 14 dagen absoluut te nemen, bijvoorbeeld bij afwezigheid van bevoegde ambtenaren?**
Je hoeft je er niet op vast te pinnen, maar het gaat wel om het principe van SNEL optreden, voor de verontreiniging is doorgesijpeld. Als de termijn overschreden is, bestaat wel het gevaar dat de bevoegde instantie zegt dat ze niet meer bevoegd is.
28. **Wat als eigenaar zegt dat het teveel kost?**
De gemeente heeft haar taak gedaan. Het is wel belangrijk dat de gemeente betrokken is. Na ongeveer 1 jaar kan ze nog eens gaan kijken hoe het ermee staat? Als het probleem niet is opgelost, wordt het een gewone saneringsprocedure.
29. **Hoe belangrijk is de termijn van kennisgeving? Wat als bijvoorbeeld een tank tijdens langdurige afwezigheid leegloopt?**
14 dagen na de calamiteit is niet 14 dagen na de kennisgeving. Het is het optreden van de calamiteit die telt.
30. **Wat is de procedure voor kleine hoeveelheden (<250m²) ruimingsspecie (kruid + zand) van baangrachten? Kan dit als 'bodem' bekeken worden en 'binnen het kadastraal perceel' worden teruggebruikt?**
Ruimingsspecie is een afvalstof en geen bodem. Ruimingsspecie kan dus niet als bodem bekeken worden. Voor het werken met ruimingsspecie gelden de regels uit het VLAREA.
31. **Water dat van de autowegen terecht komt in een bufferbekken is licht verontreinigd. Hoe zit het dan met de bodem van die bufferbekken?**
De kans is groot dat, zeker als het bufferbekken gedurende jaren niet geruimd wordt, de bodem van het bufferbekken verontreinigd is.